

Gmina Czersk

Bądź czujny podczas wakacji. Chroń swoje dane!

Rozpoczynając okres urlopowo-wakacyjny przypomnijmy sobie kilka zasad dotyczących ochrony naszych danych i naszego bezpieczeństwa w sieci. Nie ma bowiem urlopu od ochrony swoich danych osobowych ! Wakacje od ochrony swoich danych mogą Ciebie sporo kosztować !

A zatem co należałoby pamiętać:

Chcę wypożyczyć rower, kajak, hulajnogę

Wypożyczalnia rowerów, sprzętu wodnego itd. Pamiętajcie, aby nie pozostawiać w tych miejscach swoich dokumentów (dowód osobisty, paszport, prawo jazdy, legitymacja szkolna, legitymacja studencka). To samo dotyczy kserowania tych dokumentów. Przedsiębiorcy wypożyczający sprzęt nie mają do tego prawa – mogą jedynie odpisać z tych dokumentów Wasze dane. Domagaj się zniszczenia wszelkiego rodzaju notatek z Twoimi danymi, chroń się przed utratą kontroli nad swoimi danymi, albowiem może to doprowadzić do tzw. kradzieży tożsamości.

Chwałę się, jak tu pięknie

Muszę pokazać znajomym, jak tu pięknie. Oczywiście podzielenie się z bliskimi swoją radością to nic strasznego, ale pamiętajcie, publikowanie zdjęć z wakacji, w czasie kiedy faktycznie jesteśmy poza domem to idealna informacja dla potencjalnego złodzieja. Pamiętajcie także o tzw. metadanych, jakie zawierają wykonywane przez Was np. smartfonem fotografie. Warto jest prawidłowo skonfigurować swój cyfrowy aparat lub smartfon, tak aby nie zapisywał on danych lokalizacyjnych do wykonywanych fotografii.

Spokojnie z internetem publicznym

Udostępniane publicznie sieci WiFi. Przyjemnie jest siedząc przy kawie w zacisznej kawiarni czytać najnowsze wiadomości publikowane w naszym ulubionym internetowym portalu informacyjnym. Zastanówcie się jednak nad tym, czy warto jest ryzykować korzystając z takiej publicznie udostępnionej sieci WiFi. Ryzykujesz tym, że osoba obca nie tylko podejrzy zawartość Twojego telefonu, ale może przejąć nad nim kontrolę. Nie ryzykuj, korzystaj z własnej sieci, a jeśli to konieczne jedynie z zaufanych punktów dostępowych.

Zgubiony telefon ...

Zgubiony telefon, skradziony aparat fotograficzny. Niestety to przypadki, które mogą nas spotkać na urlopie. Z tego względu pamiętaj o tym, aby odpowiednio zabezpieczyć ten sprzęt. Pamiętaj, jakiego rodzaju dane na nim przetrzymujesz. Skonfiguruj odpowiednio system blokowania dostępu do telefonu. Sprawdź, czy dostępna jest opcja np. lokalizacji urządzenia. Postaraj się zabezpieczyć telefon poprzez możliwość zdalnego jego zresetowania. Oczywiście, aby nie utracić danych warto jest tworzyć ich kopie zapasowe. Korzystaj z dodatkowych akcesoriów zabezpieczających twój sprzęt fotograficzny np. odpowiednie torby, paski zabezpieczające. Kiedy, chcesz wykonać piękne zdjęcie i prosisz obcą osobę o pomoc, o to aby to ona je zrobiła dla Ciebie, pamiętaj, że to obca dla Ciebie osoba, wszystko w takiej sytuacji może się zdarzyć, łącznie z kradzieżą użyczonego aparatu, czy telefonu.

Publikowanie zdjęć w sieci ...

Zdjęcia dzieci w sieci. Kontroluj swoje pociechy w czasie urlopu, nie tylko w zakresie tego, w jakim towarzystwie spędzają czas wolny, ale także podpowiedz im, jakie zagrożenia niesie za sobą publikowanie fotografii w sieci, zarówno tych przedstawiających ich własne sylwetki,

ale także innych osób. Coś co w grupie nazwane jest tylko „głupim żartem” dla osoby fotografowanej, której wizerunek, lub utrwalona sytuacja z jej udziałem, może okazać się niemiłym przeżyciem, którego skutki mogą być dramatyczne. Ostrzeż dzieci przed tym, aby zwracały uwagę na to komu, z kim, w jakich okolicznościach robią sobie zdjęcia.

Zawieramy nowe znajomości

Nowe znajomości w realu. Okres urlopowy to także czas, w którym zawieramy nowe znajomości, poznajemy nowych ludzi, stajemy się częścią mikrospołeczności lokalnych. Oczywiście to nic złego, jednak należy pamiętać o zachowaniu ostrożności. Zbytня wylewność, albo gościnność może zostać bowiem wykorzystana przez osoby, które tylko czekają na to, aby zbliżyć się do nas, aby zostać gośćmi w naszym pokoju hotelowym, co mogą wykorzystać w celu np. kradzieży. Ostrożność i rozwaga, powinny zawsze nami kierować w takich sytuacjach.

Działania w sytuacjach kryzysowych

Sytuacja kryzysowa, nagła pomoc. Wakacje to także czas, w którym możecie znaleźć się w sytuacji kryzysowej, takiej w której będziecie potrzebowali pomocy osoby obcej, albo takiej w której to Wy będziecie proszeni o jej udzielenie. Rzeczą oczywistą jest, iż życie i zdrowie to wartości nadrzędne. Bądźcie czujni w sytuacjach, które wzbudzają Wasze wątpliwości. Sprawdź, w jaki sposób w swoim telefonie możesz szybko wybrać numer alarmowy np. szybkie 5-krotne wciśnięcie przycisku zasilania wywoła funkcję połączenia alarmowego. Możesz także zainstalować odpowiednią aplikację pozwalającą Ci na szybkie wezwanie pomocy wraz z przekazaniem ratownikom Twojej lokalizacji.

WAKACJE OD OCHRONY SWOICH DANYCH MOGĄ CIĘ SPORO KOSZTOWAĆ. BĄDŹ CZUJNY!

Wakacje – dla wielu to czas zasłużonego relaksu i oderwania od codziennych spraw. Podczas gdy jedni korzystają z odpoczynku, niektórzy czekają na spotkanie tych pierwszych, wykorzystując wszelkie informacje pozwalające dokonać zuchwałych kradzieży. Kradzieży nie tylko dóbr materialnych, ale i tożsamości.

Przedstawiamy poniżej kilka rad, jak postępować i jak właściwie zadbać o swoje dane osobowe.

1. Nie zostawiaj dowodu w zastaw

Nikt zgodnie z prawem nie może od nas wymagać, byśmy zostawili dokument tożsamości (np. dowód osobisty, paszport, prawo jazdy) w zastaw np. za wypożyczony sprzęt. Dokumenty są wydawane w celach ściśle określonych przepisami prawa i zawierają wskazany w nich katalog danych osobowych, który jest szerszy niż ten, jaki można uznać za niezbędny dla realizacji określonego celu.

PRZYKŁAD!

Kupując bilet na pociąg przez Internet, trzeba podać imię i nazwisko oraz informacje o dokumencie, który identyfikuje kupującego. Przewoźnik ma prawo do identyfikacji pasażera. Konduktor tylko w wyjątkowych sytuacjach np. podejrzewając, że bilet lub dokument tożsamości zostały sfałszowane, może zatrzymać bilet i dokument potwierdzający naszą tożsamość.

2. Nie pozwól robić kserokopii

Nie zgadzaj się na wykonywanie kserokopii dokumentu tożsamości. Sporządzenie kopii dowodów tożsamości jest legalne jedynie wtedy, kiedy wynika to wprost z przepisów rangi ustawy. Nawet gdy przedsiębiorca

tłumaczy, że to jest wymagane do dochodzenia ewentualnych roszczeń, np. za zniszczony czy nieoddany sprzęt, nie zgadzaj się na to. Do tego wystarczające powinno być spisanie z dokumentu informacji, które będą pomocne przy dochodzeniu ewentualnych roszczeń, np. imienia i nazwiska czy numeru PESEL.

Jeżeli przedsiębiorca postanowił spisać dane z dowodu osobistego, to domagaj się, by po tym, jak zwrócisz wypożyczony sprzęt, usunął je albo zwrócił ci formularz lub notatkę, na których je zapisał.

PRZYKŁAD!

Z podobnymi żądaniami o pozostawienie dokumentu albo pozwolenie na jego skopiowanie możemy się spotkać choćby w hotelowej recepcji. Nie wolno tego robić. Pracownik recepcji może jedynie poprosić nas o przedstawienie dokumentu w celu ustalenia naszej tożsamości. To oznacza, że recepcjonista ma prawo wglądu do naszego dowodu osobistego, ale nie do jego kopiowania czy zatrzymywania.

W ostatnim czasie do UODO wpływają pytania dotyczące przetwarzania przez hotele danych osobowych swoich gości w postaci oświadczenia o przebytych chorobach, podróżach służbowych w związku z zapobieganiem

rozprzestrzeniania się wirusa COVID. Hotele mogą przetwarzać dane dotyczące stanu zdrowia jedynie w sytuacji, gdy posiadają podstawę prawną dla takiego rodzaju działań.

3. Nie publikuj zdjęć z wakacji, podczas Twojej nieobecności w domu

Podczas wakacji często chwalimy się fotografiami z odwiedzanymi miejscami. Publikowanie zdjęć, świadczy o tym, że nie ma nas w domu. To nic innego jak zachęta dla potencjalnego złodzieja i zaproszenie do naszego domu. Jakiegokolwiek zdjęcia, już po urlopie, udostępniaj ewentualnie tylko znajomym.

Nie warto przechowywać plików zdjęciowych w pamięci dłużej niż to konieczne, nie tylko dlatego, że „zapychają pamięć urządzenia”. Również dlatego, że w razie utraty lub sprzedaży urządzenia, mogą trafić w niepowołane ręce.

4. Nie dziel się danymi o swojej lokalizacji w mediach społecznościowych

Niejednokrotnie już sceneria w tle zdradza, gdzie jesteśmy. Jednak na fotografii cyfrowej znajdziemy o wiele dokładniejsze dane dotyczące geolokalizacji, czyli informacji o położeniu geograficznym. Jedną z funkcji cyfrowych aparatów fotograficznych i smartfonów jest bowiem geotagowanie, dzięki któremu we właściwościach zdjęcia zapisywane są informacje o lokalizacji geograficznej aparatu. Na tej podstawie można ustalić dokładne położenie miejsca, w którym zdjęcie zostało wykonane.

Pamiętaj, że masz możliwość usuwania danych GPS, które określają lokalizację zrobionego przez Ciebie zdjęcia. W celu zwiększenia prywatności i bezpieczeństwa zaleca się usuwanie takich danych np. za pomocą mechanizmów wbudowanych w system Windows, jak również opcji dostępnych w ustawieniach aplikacji Aparatu. Media społecznościowe mają też funkcję ujawniania miejsca, w których właśnie przebywamy – lotniska, restauracje, muzea. Lepiej korzystać z nich z rozwagą.

5. Na urządzeniu korzystaj ze swojego połączenia z Internetem

A gdy musisz skorzystać z publicznej sieci Wi-Fi, to weź pod uwagę bezpieczne łączenie. Warto wyłączyć opcję automatycznego łączenia dla sieci publicznych, a przed skorzystaniem z sieci publicznej upewnij się, że łączysz się z odpowiednim punktem. Korzystaj z możliwości połączeń z siecią VPN, która stanowi bardzo ważne zabezpieczenie przed atakami hakerskimi. Ponadto

korzystaj jedynie z zabezpieczonych stron i pewnych źródeł. Ważnym sygnałem dla Ciebie będzie, że strona WWW, z której chcesz skorzystać jest „niezabezpieczona” lub połączenie jest „niezaufane”. Coraz częściej strony WWW korzystają z certyfikatu SSL (najłatwiej można rozpoznać to w adresie strony internetowej, gdy jej adres rozpoczyna się od „https://”, a nie od „http://”).

6. Zainstaluj na swoim urządzeniu oprogramowanie antywirusowe

Dzięki niemu możesz chronić swój sprzęt przed złośliwym oprogramowaniem, w tym wirusami, oprogramowaniem szpiegującym i ransomware. To bardzo ważne, w dobie powszechnego korzystania z Internetu, dokonywania płatności urządzeniami mobilnymi czy korzystania z bankowości elektronicznej.

7. Ostrożnie udostępniaj nieznanemu swój telefon

„Przepraszam, rozładowała mi się bateria. Czy mogę zadzwonić z Pana/Pani telefonu?” Często używamy nasz telefon, a czemu nie?! Przecież chcemy pomóc, szybko, co złego może się stać? Niekiedy to oszuści chcący uzyskać dostęp do naszego urządzenia proszą o użyczenie Twojego telefonu. Czy tak samo udostępnilibyśmy nasz portfel? Zapominamy o tym, że nasz telefon komórkowy nie służy już „tylko” do komunikowania się. To jest nasze centrum dowodzenia, źródło informacji o nas. Mamy w nim zapisane daty urodzenia naszych członków rodziny, aplikacje bankowości elektronicznej, pocztę elektroniczną oraz wiele innych aplikacji pozwalających na ustalenie naszej tożsamości i stanu posiadania.

Chcesz pomóc, to poproś o nr telefonu, na który Ty sam wyślesz wiadomość do osoby, z którą ktoś inny chce się skontaktować i przekazesz jej informacje. Lepiej nie udostępniaj swojego telefonu nieznanym.

8. Zabezpiecz się na wypadek kradzieży lub zgubienia telefonu

Przed wszystkim ustaw blokadę ekranu, co znacznie ograniczy ryzyko dostępu do Twoich danych. Warto również pomyśleć o włączeniu usługi lokalizującej urządzenie oraz umożliwiającej zdalne usuwanie zawartości telefonu lub jego blokadę. Wykonuj również regularnie kopie zapasowe danych, które znajdują się na Twoim urządzeniu, lub korzystaj z backupu w chmurze, dzięki czemu szybko odzyskasz dostęp do ważnych danych w przypadku awarii, zgubienia lub kradzieży telefonu.

Source URL:

<https://czersk.pl/strona/cyberbezpieczenstwo-i-ochrona-danych/4184-badz-czujny-podczas-wakacji-chron-swoje-dane>